

KONU DENEMELERİ

- Bu testte "Sözcük Anlamı ve Söz Yorumu" ile ilgili 20 soru yer almaktadır.
- Bu testi, tek oturumda, 22 dakika süre tutarak çözünüz.

SÖZCÜK ANLAMI VE SÖZ YORUMU

1. Türk edebiyatının önemli isimlerinden öykücü, romancı, senarist, eleştirmen Selim İleri; 8 Ocak 2025'te aramızdan ayrıldı. *Cumartesi Yalnızlığı* adlı ilk öykü kitabını henüz 19 yaşındayken yayımlayan (çıkaran) sanatçı, 1970'lerde Her Gece Bodrum romanıyla birlikte "küçük kent soylu" bireyin bireyleşme serüvenini (macerasını) özgün bir şekilde kurgusal dünyaya dönüştürmüştür. Selim İleri'nin roman kişileri, toplum değerlerine bigâne düşmüş (yabancılaşmış) ve kendi iç dünyalarına yönelmiş kişilerdir. Romanlarda eylemden (hareketten) daha çok, kişilerin iç dünyaları (hayalleri) ön plandadır.

Bu parçada numaralanmış sözlerden hangisinin anlamı parantez içinde verilen açıklamayla uyuşmamaktadır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

2. Hong Kong'da 2025'e girip 1 Ocak 2025 saat 00.38'de Hong Kong'dan kalkış yapan bir yolcu uçağı, ABD'nin Los Angeles eyaletine 31 Aralık 2024'te 20.01'de iniş yaptı. Böylece yolcular, âdeta ---- bir yıl geriye dönmüş oldu. Hong Kong ile Los Angeles arasındaki 16 saatlik ---- ve uçuşun yaklaşık 12 saat sürmesi nedeniyle uçak, Los Angeles'a vardığında takvim bir önceki günü gösterdi.

Bu parçada boş bırakılan yerlere sırasıyla aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) zamana meydan okuyarak - rötar gerçeğı
B) zamanın büyüüne kapılarak - uçuş süresi
C) zaman ile yarışarak - bekleme payı
D) zamanda yolculuk yaparak - zaman farkı
E) vakit saat aramayarak - mesai anlayışı

PARAGRAFI
SEVDİREN HOCA

3. • **uzanmak:** Bir alana yayılmak.
- **çerçeve:** Bir konunun, bir düşünce alanının sınırları.
- **düşmek:** Aşırı ilgi veya sevgi göstermek.

Aşağıdaki cümlelerin hangisinde "uzanmak, çerçeve, düşmek" sözcükleri belirtilen anlamlarını karşılayacak şekilde kullanılmıştır?

- A) Pencerenin önündeki sedire uzanır uzanmaz çürük çerçevenin kenarı ve bir cam parçası üzerine düştü.
- B) Zihnine aniden düşen olaylara bir de başkasının çerçevesinden bakma fikriyle yatağın kenarına uzanmıştı.
- C) Yapmak istediklerinin çerçevesini içine düşen aşk ateşi ve uzanıp giden şu bereketli ova belirliyordu.
- D) Gökyüzünden ufka kadar uzanan güneş ve martıların denize düşen gölgeleri, yarım kalan çerçeveyi tamamlıyordu.
- E) Mumun ürkekçe uzanan ışığında hayata artık şiir çerçevesinden bakıyor, şiirin üstüne daha çok düşüyordu.

5. Mesleğe yeni başladığım zamanlarda velilerin, öğretmenlerle diyaloglarında çocuklarıyla ilgili eti senin, kemiği benim yaklaşımı o günlerde eğitime verilen değer en önemli göstergesiydi. O zamanki koşulların ve olanakların şimdiki gibi olmaması, öğretmenlerin başarısına öyle tepeden bakmamızı gerektirmiyor. Hatta o günkü öğretmenler bilgiyi beceriye dönüştürme yönünden çok iyi bir altyapı oluşturduğu için takdir edilmeli, onların öğretme isteği ve mücadelesi örnek alınmalıdır. Bugünün olanakları ve her geçen gün ilerleyen teknoloji bile değişen eğitim anlayışı ve öğretim programlarına rağmen ne yazık ki eğitim sistemimizi, çocuklarımızı arzu ettiğimiz dünya klasmanına taşıyamamıştır. Sosyal, ekonomik ve siyasal politikaların uzun vadeli eğitim politikalarına önderlik etmede başarısız olması, bunun en önemli nedenidir.

Bu parçada altı çizili sözlerle anlatılmak istenenler arasında aşağıdakilerden hangisi yoktur?

- A) Geleceğe yönelik ortam hazırlama
- B) Eğitimciye tam yetki verme
- C) Eğitime ve eğitimciye yön verme
- D) Bir arada yaşama kültürü oluşturma
- E) Elde edilen başarıyı küçümseme

4. Meslek itibarıyla üniversitede edebiyat dersleri okutan ve edebiyat araştırmaları yapan bir kimse olduğum için benim edebiyat dışı konularda yazmamı yadırgayanlar var. Dikkatlerini dar bir uzmanlık alanı içinde dolaştırarak ---- kişilere gıptayla bakmışımdır hep ama yalnız bizde değil tüm dünyada kendi alanları dışındaki konularla da ilgilenen, edebiyatın ve sanatın değişik dallarıyla uğraşan hatta günlük politikaya atılan kimseler de çoktur.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdaki deyimlerden hangisi getirilmelidir?

- A) bir dediği bir dediğini tutmayan
- B) abesle iştiğal eden
- C) ince eleyip sık dokuyan
- D) kendini dev aynasında gören
- E) çalımından geçilmeyen

6. Yıllar önce daha on beşinde bile yokken evinden koparak hayatın yükünü tek başına omuzlamak zorunda kalmış olan adam; kapının önünde, belim kopuyor, diye mırıldandı. Öyle yorgundu ki!.. Gece fırtınada kopan ağaç dallarını yoldan yine tek başına kaldırmak zorundaydı. Yorgun bedeni onu barakanın önüne kadar götürdüğünde koruluk tarafından acı bir feryat koptu. Telaş ve merakla, belini tuta tuta sesin geldiği tarafa doğru seyirtti.

Bu parçada "kopmak" sözcüğü aşağıdaki anlamlardan hangisine karşılık gelecek şekilde kullanılmamıştır?

- A) Koşmak, hızla gitmek
- B) Gövdeden ayrılmak
- C) Birdenbire başlamak, ortaya çıkmak
- D) Bir yeri çok fazla ağrıtmak
- E) Tüm ilişkilerini kesip uzaklaşmak

7. Bence sanat yapıtlarının yazıldığı dönem hiç de önemli değildir ve o dönemle ilgili bir araştırma yapmak da boşunadır. Çünkü her dönemde aşağı yukarı aynı konular önümüze çıkmaktadır. Hatta bana sorarsanız bir insanın *Sardalye Sokağı*'ni anlaması için Amerikalı ya da *Savaş ve Barış*'ı anlaması için Rus olmasına gerek yoktur. Bir kere bu yapıtlar her ulustan insanı kucaklamıştır ve her ulus yıllarca bu yapıtları okuyagelmıştır. Okudukça satır aralarında kendinden bir şeyler bulmuş ve başka uluslara bunları aktarmıştır.
- Dolayısıyla günümüzün genç yazarları, konu seçimine özen göstermeli; bir konuyu belirlerken kılı kırk yarmalıdır.

Bu parçada altı çizili sözlerin hangisinde "sanat eserlerinin evrensel nitelikte olduğu" anlatılmak istenmiştir?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

8. Demir Özlü, *Paris Günleri* adlı eserine gemi yolculuğunu betimlemeyle başlar. Kamara yalnızlığı... Gemide yemek salonunda, karşısında oturan adamın hayatı nasıl da derinden etkiler onu. Adamın hayatı kısacık bir öyküdür. Üç, bilemedin beş cümlelik öykü... Artısı eksisi yok yaşanılanların. Özlü, onun hayatı için "Ne kendiliğinden, ne içten bir hayat bu! Hayatı bu türlü kendiliğinden, kendi doğasına uygun hâliyle ele alabilseydim... Sanırım mutlu olmak, hayatı bu şekilde ele alan insanlara özgü." diyerek düşüncelerini belirtir.

Bu parçada "kendi doğasına uygun" ifadesiyle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Güzellik B) Yalnızlık C) Yalınlık
D) Akıcılık E) Ferahlık

9. Kitaptan niçin korkarlar? Bunu bir türlü anlayamadım. Kitaptan korkmak; insan düşüncesinden korkmak, insanı kabul etmemektir. Kitaptan korkan adam, insanı sorumluluk duygusundan mahrum ediyor demektir. "Bırak, senin yerine ben düşünüyorum!" demekle "Falan kitabı okuma!" demek arasında hiçbir fark yoktur. İnsanoğlu, her şeyden evvel sorumluluk sahibidir ve bilhassa düşüncelerinin sorumlusudur. İnsan, kitapla kol kola olacak ki kendiliğinden bir paçavra hâline düşmesin.

- I. Franz Kafka'nın ölmeyi kitapsız yaşamaya tercih etmesi
II. Nazım Hikmet'in eserlerini sosyal temaları önceleyerek kaleme alması
III. Cemil Meriç'in "Kitaptan değil, kitapsızlıktan korkmalıyız." demesi

Bu parçada geçen "kitapla kol kola olacak ki kendiliğinden bir paçavra hâline düşmesin" ifadesini yukarıdakilerden hangileri destekler?

- A) Yalnız I B) I ve II C) I, II ve III
D) I ve III E) II ve III

10. Bilim ve felsefenin esas farkı, metot yönündendir. Bilim, olgularla hareket eder ve ulaştığı sonuçları olgularda temellendirir. Felsefe ise eskiden beri olguların yanında mantıksal analize, kavramsal düşünmeye ve bazen de spekülasyona dayanır.

Bu parçadaki altı çizili sözcüğü anlamca karşılayabilecek bir kullanım aşağıdakilerin hangisinde vardır?

- A) Herkesin, içinde devinip durduğu katı bir gerçekliği vardır.
B) Felsefi düşüncenin açtığı çığır, sadece yaşanan zamana değil gelecek zamanlara da ışık tutabilecek kadar önemlidir.
C) Birbirini anlamak isteyen iki kişi, diğerini anlama adına çaba gösterdiği ölçüde iletişime geçmiş olur.
D) İnsan, günlük yaşamda karşılaştığı bazı problemleri çözümlenebilmek için rahatından ödün vermek zorunda kalır.
E) Ürünlerin satışı noktasında bazı kişilerin sorumluluk alması, vurguncuların işine gelmeyebilir.

11. Aşağıdakilerin hangisinde deyimın birinci cümleye kattığı anlam ikinci cümlede yer almamaktadır?

- A) Son yazdığı kitap tutmayınca, ne yapsın, kabuğuna çekildi.
Depremden beri kimseyle görüşmüyor, bir kulübede tek başına yaşıyordu.
- B) Adamın, taziye evinde akşamki maçtan bahsetmesi abes kaçı.
Fabrika müdürünün, açılış törenindeki konuşması son derece etkisizdi.
- C) Zavallı annem, odanın hâlini görür görmez küplere binmesin mi?
Pazarıcı öfkeden deliye dönmüş, sağa sola bağırıp çağırıyordu.
- D) Damdan düşer gibi konuyu açınca ortalık savaş alanına döndü.
Kimsenin beklemediği bir anda konuşmaya başlaması herkesi şaşırttı.
- E) Bunca sıkıntıyla nasıl başa çıkacak, bir türlü aklım almıyor.
Gençlerin kitaba bu kadar yabancı kalmasını anlamak mümkün değil.

- 13. Yazın kuramcıları, yazın tarihçileri ve kimi eleştirmenlere göre tüm dilsel ürünler (edebî eserler) şiirin toprağında**
I
boy atmıştır (gelişmiştir). Daha doğrusu yazınsal
II
ürünlerin ya da türlerin **anası (temeli)** şiirdir. Şiir,
III
düşünce ve duyguyu **biçimlendirmede (yönlendirmede)**
IV
özel olarak seçilmiş bir türdür. Yazınsal türler içerisinde en etkili dile sahip bir **söylem (ifade)** biçimidir.
V

Bu parçadaki numaralanmış sözlerden hangisinin anlamı, araç içinde verilen açıklamayla uyuşmamaktadır?

- A) V   B) IV   C) III   D) II   E) I

- 12. Deyimler, birden çok sözcüğün değişik anlam ilgisiyle bir araya gelip çoğunlukla gerçek anlamından uzaklaşarak çekici anlatım özellikleri sergilediği söz grubudur. Deyimler, bir yönüyle dilin zenginliğidir. Türkçemiz, deyim sayısı bakımından hayli zengindir. Hatta dilimizde aynı durumu ya da kavramı karşılayan birden fazla deyim vardır. Aralarında ufak tefek farklar olsa da bu deyimler temelde aynı şeyi anlatır. Tıpkı ---- ile ---- deyimlerinde olduğu gibi...**

Bu parçada boş bırakılan yerlere aşağıda verilenlerden hangileri getirilemez?

- A) gücüne gitmek - ağırına gitmek
B) zıvanadan çıkmak - aklını oynatmak
C) çenesi düşük - ağız kalabalık
D) yakasını kaptırmak - iş başa düşmek
E) kara çalmak - iftira atmak

- 14. Bazı eleştirmenler vardır ki böyleleri edebiyat dünyasına her zaman gelmez. Bu tür eleştirmenlerin sözlerini değerlendirenler, onlardan geleceğe kalma reçetesini almak gibi bir işi başarmışlar demektir.**

Bu parçada altı çizili sözle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Yapıtının daha güzel olabilmesini sağlamak
B) Çağdaşlarınca takdir edilme başarısına ulaşmak
C) Sanatsallığını üst seviyeye çıkarma yolunu kavramak
D) Zamanının popüler bir yazarı olma özelliğini kazanmak
E) Kalıcılığı engelleyen hataların çözüm yolunu öğrenmek

15. Bedendeki hareket, insanın duyumuna sebep olup ona eşlik eder. Örneğin görme, optik sınırların uç noktalarındaki hareket sayesinde gerçekleşir. Bu mekanik olgular, saf zihinsel düşünceyle olumsal olarak bağlıdır. İnsan, bir bedene sahip olduğundan ve bir dış dünyanın var olduğundan hâlâ şüphe ettiği aşamada, duyumlarının gerçekleştiğinden emin olabilir.

Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bu parçadaki altı çizili sözlerden herhangi birinin anlamı yoktur?

- A) Felsefe yolcusu, ilk adımlarını atmaya başladığında onunla birlikte yürüyen sorular vardır.
- B) Dış dünyayı kendi gerçekliği içinde hissetme, farklı nedenlere dayanabilir.
- C) Katıksız bir olgunun zamanın çarklarından geçerek değişime uğraması kaçınılmazdır.
- D) Soruların çokluğu oranında bir felsefecide belirsizlikler değil şüpheler başlar.
- E) Doğrularından ya da yanlışlarından kuşku duymayan birisi, otokontrol mekanizmasını işletmiyor demektir.

17. Olmasını istemediğiniz bir şeyi düşünmeye başlayarak bu olumsuzluğun dümen suyunda gidirsiniz. İnanmıyorsanız çok iyi olduğunuz bir konuda ne kadar sakar ve beceriksiz olduğunuzu düşünmeye başlayın isterseniz. Kısa bir süre sonra, söylediklerinize inanmak zorunda kalacağınız gerçeklerle karşılaşacaksınız.

Bu parçada geçen “dümen suyunda gitmek” sözüyle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Kişisel sınırlarını aşma
- B) Etki ve kontrol alanına girme
- C) Tartışma ve kavgadan uzak durma
- D) Rahatsız olduğunu belli etme
- E) Güce ve yetkiye sahip olma

16. İnsan bilinci; dış dünyadan bağımsız, kendi başına var olan bir iç dünya veya dıştan alınan duyumların bir birleşimi değildir. İnsan bilinci, bazen kendi dışındaki varlıklara bazen de kendi algı ve düşüncelerine yönelir. Her iki şekilde de özlere yönelmiş olur. Eğer insan bilinci bu yönelmelerinde çok dikkatli davranır ve soyutlamalar yaparsa gerçek özlere ulaşmış olacaktır.

Bu parçada altı çizili sözle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Bilimselliğin aydınlatıcılığında biricik olanın farklılığına ve güzelliğine ulaşma
- B) Bireyselliğin vazgeçilmez ölçütü olan kendi iç dünyasına dönme
- C) Varlığın gerçekliğinin boyutunu anlama ve anlamlandırma çabası içinde olma
- D) Hayalle gerçek arasında çoğu zaman görünmeyen bağlantının ayırdına varma
- E) Kendi algısından yavaş yavaş sıyrılıp erişilmez olanın yüceliğini anlama

18. Ergenlik döneminde, insan büyümek için sabırsızlanır ancak çocuksu davranışlardan bir türlü sıyrılamaz. Bu dönemde o, ne çocuktur ne de yetişkin. Bazı durumlarda “Sen çocuksun, anlamazsın!” diye eleştirilirken bazen de “Sen artık adam oldun, bunları yapabilmen lazım!” şeklinde uyarılır. Aileler bu dönemde çocuklarıyla iletişime geçerken ifadelerini üfleye üfleye kullanmak zorundadır.

Bu parçada altı çizili sözle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Sözcükleri kullanırken hassas davranmak
- B) Söylenmesi gerekenlerin hepsini söylememek
- C) Söylemek istediklerini üstü kapalı söylemek
- D) Eleştirel sözlerden kaçınmak
- E) Sözcükleri gerçek anlamı dışında kullanmak

19. Yıllarca oyun yönetmenliği yapmış bir dostum, Anadolu'ya gerçekten yetenekli çocuklar aramaya çıkmıştı. Bir çeşit yetenek avcısı sayılırdı kendileri. Aramalarında, önerilen isimlerden aradığı nitelikleri bulamayınca kendini tesadüflerin rüzgârına bırakmaya karar verdi.

Bu parçada altı çizili sözün cümleye kattığı anlam aşağıdakilerin hangisinde vardır?

- A) Hiçbir ölçütünden ödün vermeden tam istediği oyuncu adaylarını bulmak kararındaydı.
- B) Onun bakış açısı bizim anlayışımızın çok ötesinde olduğundan beğenileriyle ilgili somut bir fikir ortaya koyamayız.
- C) Herhangi bir plana, yönlendirmeye bağlı kalmadan, öylesine bir arama tarzına başvurmayı denedi.
- D) Yıllardır belli bir çizgiyi takip ettiğinden artık bu onda bir davranış tarzına, karaktere dönüşmüştü.
- E) Uzun çalışmalar sonunda ulaştığı bu üslubunu, kolay kolay değiştirmek istemiyordu.

- 20.
- Bilim yapabilmemiz isimler sayesinde olmuştur ki hayvanlar onlara sahip olmadığı için bilim yapamaz.
  - Bir insan, ağızıyla ya da zihniyle sayı kelimelerini tekrar etmeden önünde kaç adet nesne olduğunun ayırdına eremez.
  - Bir üçgeni tahayyül ettiğimde sadece üç kenarı çevrelenmiş bir şekli değil, aynı zamanda zihnimin önünde duran üç doğruyu da görürüm.

Yukarıdaki cümlelerde altı çizili sözlerin yerine aşağıdakilerin hangisinde sırasıyla getirilebilir?

- A) yüzünden - sonucunu algılayamaz - akıl
- B) vesilesiyle - farkına varamaz - hayal
- C) yoluyla - kıymetini bilemez - fark
- D) kanalıyla - değerini anlayamaz - tasvir
- E) dolayısıyla - anlamına varamaz - tekrar

KONU DENEMELERİ

- Bu testte "Cümle Anlamı ve Cümle Yorumu" ile ilgili 20 soru yer almaktadır.
- Bu testi, tek oturumda, 22 dakika süre tutarak çözünüz.

CÜMLE ANLAMI VE CÜMLE YORUMU

1. Kişilik bütününü oluşturan ve birbirini tamamlayıcı biçimde işlev gören farklı katmanların ancak dengeli, düzenli bir birleşme ve bütünleşme içinde olması durumunda insanın insanca nitelikler kazanması gerçekleşebilir.

Bu cümlede kişilikle ilgili olarak asıl anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Oluşumunda çevrenin mi yoksa soya çekimin mi etkili olduğunun tartışıldığı
- B) Uzaktan yakından ilgisi olmayan unsurların bir araya gelmesiyle oluştuğu
- C) Kendisini var eden öğelerin uyumlu birleşimiyle insani özelliklerin elde edildiği
- D) Farklı katmanlardan oluştuğu için birbirine karşıt özelliklerin kazanıldığı
- E) İnsana ait kazanımlarda tarih boyunca çok önemli bir rol üstlendiği

2. I. "Kendi konserini izleyen tek sanatçı" olarak bilinen Ferdi Tayfur'un, özellikle kırsal kesimin duygusal dünyasına hitap eden "Bırak Şu Gurbet", "Emmoğlu" ve "Huzurum Kalmadı" gibi eserleri, döneminin toplumsal yapısını anlamak açısından önemli bir kaynak niteliği taşır.
- II. 2 Ocak 2025'te aramızdan ayrılan Ferdi Tayfur, arabesk müziğin toplumsal yapılar üzerindeki etkisinin anlaşılmasında önemli bir rol oynamış; bu türün öncülerinden biri olarak görülmüştür.

Verilen I. cümleyle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) II. cümlede belirtilen olgunun yol açtığı bir sonuçtan söz etmektedir.
- B) II. cümlede yapılan açıklamayı çürütmek için kanıtlar ortaya koymaktadır.
- C) II. cümlede dile getirilen iddiayla ilgili bir karşılaştırma yapmaktadır.
- D) II. cümlede verilen bilgiyi somutlaştırmak için örnekler sunmaktadır.
- E) II. cümlede ortaya konan saptama hakkında öngörüde bulunmaktadır.

PARAGRAFİ
SEVDİREN HÖR

3. • Kahve tüketiminin, ruh sağlığı açısından etkileri nelerdir?
• Kahvenin hayvanlar üzerindeki etkisi araştırılmış mıdır?
• Kahvenin içinde ne tür faydalı maddeler vardır?
• Kahve tüketimi ilk olarak ne zaman görülmüştür?

Aşağıdaki araştırma sonuçlarından hangisi bu sorulardan herhangi biriyle ilişkili değildir?

- A) Kahve kullanımının ne zaman ortaya çıktığı konusunda kanıtlanmış bir bilginin olmaması, kahvenin keşfi hakkında birbirinden bağımsız pek çok rivayetin ortaya atılmasına sebep olmuştur.
- B) Günlük yaşamın hemen hemen her alanında kullanılan kahvenin insanın motivasyonunu yükselttiği ve bir fincan kahvenin verdiği mutluluğu çok az içeceğin verebileceği ifade edilmiştir.
- C) Etiyopya'da kahve bitkisinin yoğun olarak bulunduğu bir bölgede yaşayan ve kahve tohumlarını yiyen keçilerin günlerce uyumadıkları hâlde enerji dolu oldukları gözlemlenmiştir.
- D) Yapay tatlandırıcı içeren çözünebilir kahvelerin sağlıklı olmadığı ve bu yüzden mümkün meritebe taze çekilmiş kahvenin demleme usulüyle tüketilmesinin gerektiği ifade edilmiştir.
- E) Yeterli miktarda ve düzenli olarak tüketilen kahvenin, insandaki iç iltihabı azaltabilecek ve hastalıklara karşı ona koruma sağlayabilecek antioksidanlar ve diğer aktif maddeleri içerdiği belirlenmiştir.
4. (I) Her atasözü bir genel kural, bir ilke niteliği taşır. (II) Bazı atasözleri, uzun gözlemlere dayanarak doğa olaylarının nasıl olageldiği hakkında bilgi barındırır. (III) Bazı atasözleri, deneyimlere veya mantığa dayanarak doğrudan doğruya öğüt verir. (IV) Sosyal ilişkiler üzerine görüş bildiren atasözleri de vardır. (V) İki yargı taşıyan atasözlerinde ise yargılar arasında benzetme ilgisinden ziyade iki yargının anlamca birbirini tamamladığı görülür. (VI) Bir de genelin aksine temsilî ve mecazi anlatıma sahip olmayan atasözlerimiz vardır.

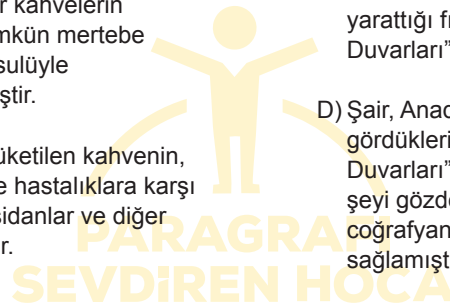
Bu parçada numaralanmış cümlelerdeki açıklamalara aşağıdaki atasözlerinden hangisi örnek olarak gösterilemez?

- A) II. cümle: Lodosun gözü yaşlı olur.
- B) III. cümle: Sen ağa ben ağa, koyunları kim sağa?
- C) IV. cümle: Deli dostun olacağına akıllı düşmanın olsun.
- D) V. cümle: Sinsiden iş çıkar, bir elinden taş çıkar.
- E) VI. cümle: Dünyaya malı dünyada kalır.

5. I. Dış âlemden gelme objektif unsurlar barındıran "Han Duvarları" şiirinde şair, yolculuğunda görmüş olduğu hemen her şeyi kaydetmiştir.
- II. Şairin üç gün süren yolculuğunu yaylı arabayla yapmış olması; dış âleme ait varlıkları teferruatlı bir şekilde görmesini ve Anadolu gerçeğini yakından tanımasını mümkün kılmıştır.

Bu iki cümlede ifade edilenlerin anlamca doğru bir biçimde birleştirilmiş hâli aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Şair, Anadolu yollarında bir yaylı arabayla yaptığı ve günlerce süren zahmetli yolculuğunun sonunda dış dünyada gördüklerini ve yaşadığı hemen her şeyi "Han Duvarları" şiirinde tüm teferruatıyla kaydederek somut gerçekleri okuyucuya sunmuştur.
- B) Anadolu'nun acımasız ikliminde bir yaylı arabayla üç gün yolculuk yapan "Han Duvarları" şairi, çevresinde görmüş olduğu objektif unsurları ayrıntılı bir biçimde şiirine aktarmakla kalmayıp Anadolu insanının talihsizliğini de gözler önüne sermiştir.
- C) Şair, günlerce süren yolculuğunu yaylı arabayla yaptığı için her şeyi ayrıntılı olarak görebilmiş ve dış âlemin somut gerçekliğinin kendi iç dünyasında yarattığı fırtınaları bir Anadolu şiiri olan "Han Duvarları"nda bütün açıklığıyla ortaya koymuştur.
- D) Şair, Anadolu'yu yaylı bir arabayla gezdiği için gördüklerini bütün ayrıntılarıyla yansıttığı "Han Duvarları" adlı duygusal şiirinde hemen hemen hiçbir şeyi gözden kaçırmadan anlatarak insanımızın bu coğrafyanın sert gerçeğini yakından tanımasını sağlamıştır.
- E) Şair; üç gün süren yolculuğunu yaylı arabayla yaptığından çevreyi ayrıntılı bir biçimde görüp, Anadolu gerçeğini yakından tanıyarak yazdığı "Han Duvarları" şiirinde dış âlemdeki nesnel öğeleri ve yolculuğunda gördüğü neredeyse her şeyi kaydetmiştir.

6. Çocuklara geri dönüşüm bilinci aşılandığında sadece çevre korunmakla kalınmaz, aynı zamanda ülke ekonomisine de ciddi katkı sağlanır.

Aşağıdakilerden hangisi bu cümleyle anlamca aynı doğrultudadır?

- A) Çevreyi koruma bilinciyle geri dönüşümün önemini kavratığımız çocuklar, ekonomik yönden kazançlı çıkmamızı da sağlar.
- B) Yeni yetişen neslimize ülke ekonomisinin kalkınma yollarını küçük yaşlardan itibaren öğretmeye başlamamız gerekir.
- C) Geri dönüşüm sayesinde bir ülke hava, su, toprak ve denizlerinin kirlenmesinin önüne geçebilir.
- D) Gelecek kuşaklara tertemiz bir ülke bırakmak istiyorsak çocuklarımıza geri dönüşümün önemini iyi kavratmamız gerekir.
- E) Geri dönüşüm sayesinde ülke kaynakları gereksiz yere tüketilmemiş olur ve çok daha uzun süre kullanılabilir.

7. (I) Bilim insanları, çıplak gözle görülemeyen nanoplastik adı verilen bir maddeciğin yarattığı ve nispeten yeni rastlanan bir sağlık riskine karşı savaşıyor. (II) İnsanlarda kardiyovasküler hastalıklarla ve solunum yolu hastalıklarıyla bağlantılı olan nanoplastikler, dünyadaki su kütlelerinde fark edilmeden birikmeye devam ediyor. (III) Nanoplastikler, su ekosistemini bozabilir ve besin zincirine girerek yabani yaşam ve insanlar için risk oluşturabilir. (IV) Bilim insanları, nanoplastikleri ve benzer kirleticileri sudan uzaklaştırıp temiz su elde etmenin uygun maliyetli bir yöntemini geliştirmek için çaba harcıyorlar. (V) Bu yöntem, nanoplastik kirliliğine pratik bir çözüm sunmakla birlikte gelişmiş su arıtma teknolojilerinde yapılacak yeni iyileştirmelerin de önünü açıyor.

Bu parçada numaralanmış cümlelerde söz edilen nanoplastikler ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) I. cümlede, hangi boyutta bir madde olduğu hakkında bilgi verilmiştir.
- B) II. cümlede, insan sağlığını hangi açıdan etkilediği belirtilmiştir.
- C) III. cümlede, neden olabileceği muhtemel tehlikelerden bahsedilmiştir.
- D) IV. cümlede, suları arıtmanın neden pahalı olduğu anlatılmıştır.
- E) V. cümlede, bulunan çözümün artılarından söz edilmiştir.

8. I. Atmosfer, genellikle içerisine karışan toksinli maddeleri eriterek etkisiz hâle getirmesine rağmen meteorolojik ve topoğrafik şartlara bağlı olarak devamlı bir şekilde kirlenmektedir. Örneğin çeşitli amaçlarla yakılan ateşler, fabrika ve ev bacalarının dumanları, araçların egzoz gazları; havaya zehirli gazlardan olan karbonmonoksit, kükürtdioksit ve nitrik asit gibi gazların bol miktarda karışmasına neden olur.

- II. Orman yangınları ile atmosfere önemli miktarda duman ve zehirli gazlar karışır. Yanardağlardaki volkanik faaliyetler sonucunda kükürtdioksit, hidrojen klorür, hidrojen florür; deniz çalkalanması neticesinde ise sodyum klorür, atmosferi kirlletmeye devam etmektedir.

II numaralı parçanın I numaralı parçayla ilişkisini aşağıdakilerden hangisi açıklar?

- A) Anlatılanların farklılık gösterebileceğini kanıtlamak
- B) Çelişen durumları örneklerle somutlaştırmak
- C) Farklı bakış açılarıyla tespitleri genelleştirmek
- D) Gereçeleri açıklayarak ana fikre dikkat çekmek
- E) İddiaların olası sonuçlarını göstermek

9. Klasiklerin farklı yaşlarda tekrar okunması gerektiği hep söylenegelmiştir. Hatta edebiyat dünyası, sonsuz sayıda yapıt serer önümüze. Gelişigüzel birkaç örnek olmak üzere: Salâh Birsâl'in denemeleri, Katherine Mansfield'in öyküleri, Çehov'un oyunları... Aynı şekilde Oktay Akbal'ın anılarında, Kafka'nın günlüklerinde, Proust'un mektuplarında yeniden okunmayı hak eden nice bölümler vardır. Tanpınar'ın şehirlerini sadece bir kez dolaşmak olur mu hiç? Gerçek okuyucu, büyüüne kapıldığı bir yazarın gemisinden inmek istemez. Burada şiir sanatını tabii ki ayrı bir yere koyuyorum. Kim kendisine hoş gelen, güzel bulduğu bir şiiri sadece bir kez okumakla yetinebilir ki!

Bu parçadaki altı çizili cümlenin yerine aşağıdakilerden hangisi getirilebilir?

- A) Yazar, okuyucusunu etkileyebilmek için eserlerinde anlam derinliği olan sözcükleri seçer.
- B) Beğendiğimiz bir yazarın eserlerini tekrar okumak istememizden daha doğal bir şey olmasa gerek.
- C) Bir yazarı daha iyi anlayabilmek için eserleri arasında çoğu zaman kıyas yaparız.
- D) Okuyucunun, yazarıyla kurduğu bağ, yazarın kalemine güç katar; onun yazma azmini artırır.
- E) Ben bir kitabı beğenmişsem o kitabı başkalarına da tavsiye ederim elbette.

10. (I) Eskiden halk edebiyatı; bütün ruhları bir noktaya toplayabilen, onların hepsine aynı heyecanı veren, onlara ortak bir zevk hayatı yaşatan, sağlam bir edebiyattı. (II) Kır çiçekleri kadar basit, dağ havaları kadar sert ve vahşi olmakla beraber doğrudan doğruya Türklerin ruhundan kopan, saf, samimi bir edebiyattı. (III) Bu edebiyatta bitip tükenmez uzun cümleler ve insanların binbir uğraşla anlayabildiği, daha önce işitilmemiş teşbihler yoktu. (IV) Ozan denen saz şairleri, halktan kopuk insanlar değildi. (V) Bozkırların kül rengi gökleri altında esen rüzgârlardan bir ses, akan suların bir ahenk, dağ çiçeklerinden renk ve koku alan bu sanatçılar; belki sırtında koştukları kıvraklardan daha özgür yaşıyorlardı.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerin hangisinde hem olumlu hem de olumsuz bir eleştiri söz konusudur?

- A) I   B) II   C) III   D) IV   E) V

12. Şair, şiirlerinde gerçeği değil, gerçeğin kendinde uyandırdığı etkiyi anlatmış; bunu yaparken imgelerle yüklü, kapalı bir anlatımı tercih etmiş; kısacası okuyucularını düşünmeye zorlamıştır.

Bu sözlere göre şairin okuyucuya yönelik olarak gerçekleştirmek istedikleri arasında aşağıdakilerden hangisi yoktur?

- A) Hayal gücünü geliştirme
B) Kendi ruh dünyasını algılatmaya çalışma
C) Farklı yorumlamalara olanak sağlama
D) Nesnelerin uyandırdığı çağrışımdan yola çıkarak görünmeyeni gösterme
E) Değerlendirmelerde nesnel ölçütler kullanma

11. (I) İnsanın yaşamak için elliye yakın besin ögesine gereksinimi vardır. (II) İnsanın sağlıklı büyüme ve gelişmesi, sağlıklı ve üretken olarak uzun süre yaşaması için bu ögelerin her birinden günlük ne kadar alınması gerektiği belirlenmiştir. (III) Bu ögelerin herhangi biri alınmadığında, gereğinden az ya da çok alındığında büyüme ve gelişme engellenir; sağlık bozulur. (IV) Gereğinden fazla besin tüketilirse çok alınan bazı ögeler vücutta yağ olarak depolandığından sağlık için zararlı olur. (V) Bu duruma dengesiz beslenme denir ve dengesiz beslenmenin önlenmesinde beslenme eğitimi ile sağlıklı beslenme bilincinin kazandırılması büyük bir önem taşır.

Bu parçada numaralanmış cümlelerde söz edilen beslenmeyle ilgili aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- A) I. cümlede, beslenme için gerekli besin ögelerinin neler olduğu üzerinde durulmuştur.
B) II. cümlede, insanın uzun ömürlü, sıhhatli ve üretken olabilmesi için günlük beslenmesi üzerinde durulmuştur.
C) III. cümlede, yanlış beslenmenin neler doğuracağından bahsedilmiştir.
D) IV. cümlede, III. cümleye ek bilgiler verilmiştir.
E) V. cümlede, tanımlama yapılmıştır ve beslenme konusundaki bilincin önemi vurgulanmıştır.

13. Sinema denen bu gencecik ama harikulade sanatın sunduğu, henüz tam anlamıyla keşfedilememiş olanaklar karmaşası içinde kendime bir yol bulma zorunluluğu bu kitabın doğmasına yol açtı.

Bu cümleden söz konusu kitapla ilgili aşağıdakilerin hangisi çıkarılabilir?

- A) Sinemaseverlerin duygularını tetiklemek amacıyla yayımlanmıştır.
B) Genç sanatseverlere özgünlük konusunda örnek olarak gösterilmektedir.
C) Yazarın bir tür benlik arayışının neticesinde yazılmıştır.
D) Sanatın sunduğu bütün olanaklardan yararlanılması gerektiğini anlatmaktadır.
E) Sinemanın anlatmakta zorlandığı gerçekleri kolaylıkla dile getirmiştir.

14. Batı'ya yöneldiğimiz Tanzimat Dönemi'nden başlayarak edebî ilişkilerimiz öncülüğünde dilimize, Fransızca başta olmak üzere, Batı dillerinden çeşitli kelime ve ekler girmeye başlamıştır.

Bu cümleden kesin olarak çıkarılabilecek yargı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Tanzimat Dönemi yazarlarına Batı'yı tanıtmak isteyen Fransızlar, bu yazarlarla edebî ilişkiler kurmuşlardır.
- B) Batı'ya yönelmenin en etkili yolu, Batılı dillerinden çeşitli kelime ve ekleri dilimize dâhil etmektir.
- C) Yazarlarımız, Batı dillerinin çeşitli kelime ve eklerini kullanmak suretiyle Tanzimat Dönemi'ni başlatmışlardır.
- D) Tanzimat Dönemi yazarları, Batılı gibi düşündüklerini göstermek için Fransızca öğrenmişlerdir.
- E) Batı dillerine ait bazı yapı unsurları, Tanzimat Dönemi'yle birlikte yerli yapıtlarda yer almıştır.

16. Reklamcılık; varlık sebebi olan kitleleri çekebilmek için kendisine tanınan birkaç saniyenin her anını doğru kullanmayı, kurulacak üç dört cümlelerin her kelimesini doğru seçmeyi gerektirir.

Bu cümlede reklamcılıkla ilgili anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Bireye ve topluma karşı sorumluluğunu etik çerçeveden çıkmadan yerine getirebilmesi
- B) Vurucu sözleri sayesinde insanları kısa süre içinde etkisi altına alabilmesi
- C) Kitlese boyuttaki düşünce hareketlerini hızlıca yönlendirmek için edebiyattan yararlanabilmesi
- D) Zamanla değişen değerleri gündemine alarak takipçilerini yeniliklerden haberdar edebilmesi
- E) Kısa cümleler ve mecazlı söyleyişlerle kitlelerin estetik anlayışına hitap edebilmesi

15. Hemen her gün zayıflamak için farklı öneriler, şok diyetler, açlık kampları, popüler kürler medyada yer alınca insanların kafası karışıyor ve bunun bir sonucu olarak çoğu kişi ya kilo veremiyor ya verdiği kiloları fazlasıyla geri alıyor ya da kilolarıyla birlikte sağlıklarını da kaybediyor.

Bu cümlede diyetlere ilişkin yapılan eleştiri aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Klasik yemek kültüründen uzaklaşmayla birlikte sağlık problemlerinin de ortaya çıkması
- B) Diyetisyenlerin, hastalarının ihtiyaçlarını gözetmeden karar vermeleri
- C) Yaşam standartlarının değişmesinin, beraberinde birtakım sağlık sorunlarını da getirmesi
- D) Zayıflama düşüncesiyle popüler olan diyetlere gösterilen ilginin ne tür zararlara yol açtığına farkına varılmaması
- E) Diyet kültürünün, toplumun her kesimi tarafından aynı ölçüde önemsenmemesi

17. Güzel bir hikâyeden estetik ve keyifli bir roman çıkarma sorumluluğunu üstüme aldığım bu kitabın kapağı her açıldığında okuyucuyu sarsacağına, ona bilmediği tatlar ve yaşama dair yol işaretleri sunmuş olacağına bilmem benim için çok şey ifade ediyor.

Bu cümlede sözü edilen roman aşağıdakilerin hangisiyle nitelendirilemez?

- A) Az sözle çok şey anlatan
- B) Belli bir mesaj içeren
- C) Alışılmıştan farklı olan
- D) Sanat değeri taşıyan
- E) Okuyanda iz bırakan

18. "İnsanlar, istediklerini elde edemezlerse ----." cümlesi

- I. elde edebileceklerini istemek suretiyle saadete kavuşabilirler
- II. her şeye rağmen elde edemeyecekleri şeylerin peşinden koşmaya devam etmelidirler
- III. hemen pes etmemeli, gerekirse bu uğurda çok şeyi kaybetmeyi göze almalıdırlar
- IV. istediklerini elde edene kadar âdeta hayata küsmelidirler

ifadelerinden hangileriyle tamamlanırsa olumsuz bir durumla karşılaşılması için çözüm yolu önerilmiş olur?

- A) Yalnız III   B) I ve II   C) Yalnız I
D) I ve III   E) III ve IV

19. Enes Elkin'in "Edebiyat evreninde kalıcı olan, yapıtına kendi mührünü vurandır." sözü aşağıdakilerden hangisiyle ilişkilendirilemez?

- A) Biçem   B) Öznellik   C) Yalınlık
D) Özgünlük   E) Tarz

20.

- I. Mülakat yapan gazeteciler, soruyu doğrudan sormak yerine başkasının ağzından aktarmayı tercih eder.
— Sizin çalışmalarınızın nitelikli olmadığını ifade edenlere ne söylemek istersiniz?
- II. Eleştirmenler, yapıttan çok, yazarla ilgili ayrıntıları ve onların özel hayatlarını irdelemeyi benimser.
— Yapıtlarınızda imgeli söyleyişe ve sanatlı benzetmelere yer vermeyişiniz, yalın anlatımın okuru daha çok etkileyeceği düşüncesinden mi kaynaklanıyor?
- III. Dergi editörleri, genç yazarları yüreklendirmek yerine ümitsizliğe düşüren ve yazarlık yolunda onların önlerini kapatan sorular sorar.
— Daha önce defalarca işlenmiş bir konuyu ele alan bu öykünüzün hiç satmadığını ve okurlardan ilgi görmediğini varsayarsak gelecekte hangi meslek dallarına yönelmeyi düşünürsünüz?
- IV. Yazdıkları yapıtların çok kaliteli olduğundan emin görünen yazarlar, konuşmalarında bazen okurlara iddialı sorular yöneltir.
— Sizin yazdığınız yapıtların da tıpkı benimkiler gibi her dönemde okunabilecek nitelikte ve düzeyde olduğuna niçin emin değilsiniz ve neden bundan şüphe duyuyorsunuz?
- V. Edebiyat öğretmenleri ders anlatırken öğrencileri sorgulamaya, düşünmeye, araştırmaya teşvik eden sorularla onların düşünce ufku genişletir.
— Edebiyat tarihçilerinin ortaya koyduğu saptamaların ve aktarımların, üzerinde kafa yormayı gerektirmeyecek kadar sağlam temellere dayandığını düşünmek sizce ne kadar doğru?

Yukarıdaki numaralanmış cümlelerde verilen tutumlardan hangisi, birlikte verildiği soru cümlesiyle örtüşmez?

- A) V   B) II   C) IV   D) III   E) I

KONU DENEMELERİ

- Bu testte "Paragraf" ile ilgili 20 soru yer almaktadır.
- Bu testi, tek oturumda, 22 dakika süre tutarak çözünüz.

PARAGRAF

1. *Gassa/ dizisinin mottosunda yer alan "Ölünce beni kim yıkayacak?" sorusu, mesleği gassallık yani ölü yıkayıcılığı olan Bâki'nin cevabını aradığı tek sorudur. Çünkü bu sorunun muhatapları, dizide bir bir ölmekte ve Bâki, her defasında yalnız kalmaktadır. Bâki'nin şizofreniye dönüşen bu hâli, sadece eş veya kendisini yıkayacak birini bulma macerasına dönüşmesinden sıyrılarak zamanla yalnızlığın rahatsız edici kalabalığından kurtulma planına evrilmektedir. Aslında Bâki, ölümden değil yalnızlıktan ve yalnız ölmekten korkmaktadır; son olarak, ölünce kendisini yıkama sözü veren Nâzım'ın ölümüne çok üzülür. Bâki'nin, üzerinden atmaya çalıştığı ölünce yalnız kalma korkusu, Nâzım'ın ölümüyle yeniden depresir.*

Bu parçaya göre *Gassa/ dizisiyle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?*

- A) Manevi değer taşıyan bir mesleğin psikolojik zorluklarıyla başa çıkma yöntemlerini işlemektedir.
- B) Mesleğine âşık birinin, ölüm korkusu yüzünden kendine eş bulma arayışını anlatmaktadır.
- C) Mesleğinden ötürü iç dünyasında girdaplar yaşayan birinin ruh hâlini ortaya koymaktadır.
- D) Yalnız kalma korkusunun, bazı meslek gruplarında kişinin ölüme sebep olabileceğini göstermektedir.
- E) Mottosunda yer alan "kim" sorusunun cevabının izleyiciler tarafından bulunmasını beklemektedir.

2. Mutluluğa uçmak... Bu, en büyük özlemdir insanoğlunun. Oysa bilmez ki mutluluk nedir? Soyut bir kavram, mutluluk dediğimiz. Var olduğunu sandığımız anda bile biraz üstünde durunca yok olan bir şey. Bizim yarattığımız bir duygu. İnsanoğlunun çağlar boyu ardından koştuğu, bir türlü yetişemediği... Kimler kimler mutluluğa doğru yola çıkmadı ki?.. Önemli olan da buydu: O duyguyu bir anlığına yaşamak. "Mutluluğa uçuyoruz" duygusunu tatmak da bir üstünlüktür. Çok kısa bir zaman süresince bile olsa...

Bu parçada aşağıdakilerden hangisine değinilmemiştir?

- A) İnsanların mutluluğu tam olarak tanımlayamadığına
- B) İnsanın mutlu olmak için kendini çoğu zaman gülünç durumlara soktuğuna
- C) İnsanın hayattaki amacının mutluluğu yakalamak olduğuna
- D) Mutluluğa ulaşılmasa bile o yolda olmanın istendiğine
- E) Mutluluğun aslında gelip geçici bir duygu olduğuna

PARAGRAFI
SÖZLEŞEN HOCA

3. Süper iletken teknolojisi, uçak motorları için devrim niteliğinde bir yenilik sunuyor. Yeni üretilen motor, pervaneleri ve bağlı parçaları soğutmak için sıvı hidrojenden elde edilen elektriği kullanıyor. Bu sistem, motorun verimliliğini artırıyor ve enerji tasarrufu sağlıyor. Motor, %97 verimlilikle çalışarak etkileyici bir performans sergiliyor. Ayrıca geleneksel motorlara kıyasla 3 kat daha hafif olmasının, uçakların genel ağırlığını azaltacağı ve yakıt verimliliğini artıracacağı öngörülmüyor.

Bu parçadan yeni üretilen motorla ilgili aşağıdakilerin hangisine ulaşamaz?

- A) Pervaneleri soğutmak için sıvı hidrojen kullanmaktadır.
- B) Geleneksel motorlara göre daha hafiftir.
- C) Yakıt tasarrufu sağlama potansiyeline sahiptir.
- D) Enerji verimliliğini artıran bir sistemle çalışmaktadır.
- E) Uçuş güvenliğini artırma amacıyla üretilmiştir.

4. Çevre sorunlarını yalnızca çevrenin kirlenmesi veya bilinçsizce kullanılması olarak değil toplumsal, siyasal, ekonomik, dinî ve ahlaki boyutları da olan, son derece karmaşık bir sorunlar yumağı olarak görmek daha doğru olacaktır. Bilimsel ve teknolojik ilerlemelerle ortaya çıkan her yeni durum, bir yönüyle mutlak surette çevreyle bağlantılı olduğundan ilk etkisini de olumlu veya olumsuz olarak çevre üzerinde göstermektedir. İnsanlığın ortak mirası olan çevre, kuşkusuz insanlığın geleceği açısından da hayati bir öneme sahiptir. Çevre sorunlarının çözümünde veya bu sorunların en aza indirgenmesinde alınması gereken ilk tedbirlerden birisi, belki de en önemlisi, sağlam bir çevre bilinci oluşturmak ve giderek bu bilinci geliştirmek olmalıdır. Bunun için de felsefeden, felsefi bilinçten yararlanılmalıdır. Teknolojik ilerlemeyi durdurmak mümkün olamayacağına göre, mevcut gerçekliğe uygun yeni yaklaşımlar geliştirilmelidir.

Bu parçadan aşağıdakilerin hangisine ulaşamaz?

- A) Teknoloji alanındaki değişim ve gelişimler kaçınılmazdır.
- B) İyi bir çevre bilinci oluşturmak için gerekirse başka disiplinlerden yardım alınmalıdır.
- C) Çevre sorunlarının azaltılabilmesi veya ortadan kaldırılabilmesi için mutlaka bazı tedbirler alınmalıdır.
- D) Çevre meselesini çok boyutlu olarak ele almak ve bu doğrultuda hareket etmek gerekir.
- E) Daha iyi bir gelecek için, çocuklara çevre bilincinin çok küçük yaşlarda aşılması gerekir.

5. (I) Bir maddede mevcut olan ısı derecesine sıcaklık denir. (II) Moleküler seviyede sıcaklık, bir maddenin atomlarının sahip olduğu ortalama kinetik enerjidir; bir nesnenin sıcaklığı ne kadar yüksek olursa kinetik enerjisi de o kadar yüksek olur. (III) Sıcaklık ölçümüyle ilgili birçok ölçü birimi vardır ancak en sık kullanılanlar santigrat, fahrenheit ve kelvindir. (IV) Günümüzde gazlı, cıvalı ve bimetal termometre vb. birçok termometre çeşidi kullanılmaktadır. (V) Bunlar arasında en yaygın olarak kullanılan, cıvalı termometredir; cıvalı termometreler, sıvıların ısıtıldığında genişmesi ve soğutulduğunda büzülmesi temel prensibine dayanarak üretilir.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinden sonra "Sıcaklık, termometre adı verilen cihazla ölçülür." cümlesi getirilebilir?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

6. Yazar, toplumsal siparişler üzerine yaşar bir bakıma. Çünkü yalnız yaşayan yazar olamaz. O, toplum için vardır. Sanatıyla gerçeği, bir iletişim ögesi olan dil ve onun kullanım olanaklarıyla okura ulaştırır. Ereği, özgün bir iletiyi okura sunmaktır. O, mesajıyla yaşar; onunla yaşatır. Yaşamın gizlerini onunla yakalar ve daha üst boyutlara bu yaratıyla ulaşır. Yalanın yüz bulamadığı tek adres, sanat dünyasıdır. Kurmaca örüntüsüne karşın gerçek sunulur onda. Fethi Naci de "Sanatta yalan söylenemez." derken bunun altını çizmektedir.

Bu parçadan çıkarılacak en kapsamlı yargı aşağıdakilerin hangisidir?

- A) Yazarlar, toplumun beklentilerini gerçeklere uygun bir şekilde yansıtır.
- B) Her edebî eser, toplumsal olgu ve gelişmelere ayna tutar.
- C) Yazarlar, eserlerinde öznel ve ülküsel görüşlerini açıklarlar.
- D) Bir ülkedeki toplumsal olaylar, aydınlarca yakından izlenmelidir.
- E) Edebî eserler, gerçeklerin gözlenip yorumlanmasıyla oluşur.

7. (I) Sanat ve ahlâk meselesi tartışılırken sanat piyasasından da söz edilmesi şarttır. (II) Sanat, her zaman bir yatırım aracı olmuştur ama bugün Amerikalılardan Japonlara, Araplardan Avrupalılara kadar inanılmaz genişlikte ve çok zengin bir müşteri topluluğuna hitap etmektedir. (III) Bu piyasa, kendisine meydan okuyan protest sanat anlayışlarını bile kısa sürede çarklarının dişleri arasında etkisizleştirerek kendine hizmet eder hâle getirmektedir. (IV) Picasso'nun bugün dünyanın en pahalı ressamı olması, bu görüşü doğrulamaktadır. (V) Picasso'nun sanat görüşünün temelinde soyut resim sanatına modernizmi getirmesi yatmaktadır. (VI) Picasso, kendisiyle özdeşleşen soyut resme kübist kıyafetler giydirmekle de anılmaktadır.

Bu parça iki paragrafa ayrılmak istense ikinci paragraf hangi cümleyle başlar?

- A) V   B) II   C) IV   D) III   E) VI

8. (I) Türk edebiyatı tarihinde "dil" konusu, özel bir önem taşımıştır. (II) Bir sorun olarak algılanmadığı zamanlarda bile aslında bir sorun olma potansiyeline sahipti. (III) 19. yüzyılın ikinci yarısından sonra ise aydınların önemle üzerinde durduğu başlıca konulardan biri hâline geldi. (IV) Tanzimat'la birlikte önemli bir sorun olmaya başlayan yabancılaşma, özellikle de yanlış Batılılaşma, romanlarda sık sık işlendi. (V) Dilin böyle bir sorun hâline gelmesinin başlıca nedeni, Anadolu içlerine yerleşen atalarımızın, çevrelerindeki dillere ve etkilere kendilerini bir hayli açmış olmalarıdır.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerden hangisi düşüncenin akışını bozmaktadır?

- A) I   B) II   C) III   D) IV   E) V

9. **Muhabir:**

(I) ----

Yönetmen:

— Henüz küçük yaşlardayken resim ve müzik gibi alanlarda temel eğitim görmüştüm. Lise çağımda ise fotoğraf ve edebiyatla tanıştım. Okulda bulunan kısa film kulübüne girdim. İlgi duyduğum bütün bu alanları sinemada birleştirebileceğimi fark ettim.

Muhabir:

(II) ----

Yönetmen:

— Öncelikle başarının öznel bir kavram olduğunu düşünüyorum. Benim için başarı, kişinin kendi belirlediği hedeflere ulaşmasını ifade eder. Henüz hedeflerime giden yolun başındayım. Ama belirlenen hedef ne olursa olsun, başarılı olmak, araştırma yapmaktan ve istikrarlı olmaktan geçiyor.

Bu diyalogda boş bırakılan yerlere aşağıdakilerden hangisi sırasıyla getirilmelidir?

- A) I. Sinemaya bakış açınızı etkileyen unsurlar konusunda biraz açıklama yapar mısınız?
II. Bir yönetmen, ödül kazanmanın yanında izleyiciyle kurabileceği bağı da önemsemeli midir?
- B) I. Sinema zevkinizin oluşmasında hangi eğitim ve deneyimlerinizi öncelikli olarak görüyorsunuz?
II. Yönetmenler, aldıkları ödüllerin ardındaki emeği paylaşarak daha fazla ilgi çekebilirler mi?
- C) I. Sinema anlayışınızın oluşumunda hangi birikimlerinizin rol oynadığını düşünüyorsunuz?
II. Ödül almış bir yönetmen olarak siz başarıyı nasıl tanımlarsınız?
- D) I. Sinemaya dair görüşlerinizi geliştirirken hangi unsurların katkısını hissettiniz?
II. Yönetmenlerin ödül alması, kamuoyundaki popülariteleriyle doğrudan ilişkili midir?
- E) I. Sinemayla olan ilişkinizde hangi unsurlar size önemli katkılar sağladı?
II. Ödül kazanmış bir yönetmen, sinema endüstrisi için yeni projeleri hayata nasıl geçirebilir?

10. • (I) Rus oyun yazarı Anton Çehov, kırk dört yıllık pek de uzun sayılamayacak yaşamında birçok oyun ve öykü yazmıştır. (II) Dünyaca ünlü olmuş, öyküleri birçok dile çevrilmiş, oyunları pek çok ülkede oynanmıştır. (III) Peki, Çehov'un bu kadar sevilmesinin nedeni nedir? (IV) Bir yazarı sevmek demek, onun eserlerinin tamamını okumak demek değil midir? (V) Neden dünyada birçok öykü ve oyun yazarı varken onun adı hâlâ öne çıkmaya devam etmektedir?
- (I) Anton Çehov, oyun ve öykülerinde, yozlaşmış topluma uygun olarak döneminin zengin ve kendini seçkin sayanlarına sıkça yer verir. (II) Bunu yaparken bu karakterleri asla yalnız kullanmamaya dikkat eden Çehov, o toplumun karşı sınıfına da mutlaka yer verir. (III) Şımarık ve rahat yaşayanları anlatırken ezilmiş olanları unutmaz. (IV) Rusya, o günlerde şımarık ve rahat yaşayanlardan çok, ezilmiş olanlarla doluydu. (V) Okuyucuya karakterler arasında sürekli bir karşılaştırma olanağı sunması, Çehov'un, yazdıklarını sadece oyun yazmak için yazmadığının bir göstergesidir tabii.

Aşağıdaki yargılardan hangisi numaralanmış parçaların ikisi için de söylenebilir?

- A) İki paragrafa ayrılmak istense ikinci paragraf III. cümleyle başlar.
- B) "Çehov'un öykü ve tiyatrolarındaki karakter özellikleri nelerdir?" sorusuna karşılık olarak söylenmiştir.
- C) II. cümleden sonra, düşüncenin akışına göre, "Oyunlarının oynandığı ülkelerde çok sevilmiştir." cümlesi getirilebilir.
- D) IV. cümle, parçadaki düşüncenin akışını bozmaktadır.
- E) Düşünceyi inandırıcı kılmak için tanık göstermeye başvurulmuştur.

11. Dünya nüfusunun ve endüstrileşmenin olağanüstü artış hızı, gezegenimizin sınırlı enerji kaynaklarının endişe verici bir hızla tükenmesine yol açıyor. Bu nedenle günümüzün en önemli konularından biri, enerjinin verimli kullanılması oldu. Binalar da buna uygun olarak tasarlanıyor. Büyük binalarda ve komplekslerde klima sistemlerinin sarf ettiği enerji miktarı, toplam enerji sarfiyatının çok önemli bir bölümünü oluşturmaktadır. Bu nedenle inşaat başlamadan önce bölgesel hava analizi, binanın nasıl kullanılacağına bağlı analizler vb. detaylı çalışmalar yapılır. Binaların farklı bölümleri farklı miktarlarda enerji tüketir. Bilhassa süpermarket, alışveriş merkezi gibi binaların sık kullanılan girişleri enerjinin en fazla tüketildiği alanlardır.

Bu parçada asıl anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Enerji tüketiminin en fazla olduğu binaların yeniden tasarlanmasıyla enerji açığını ortadan kaldırmak mümkündür.
- B) Geleneksel binalara dönüş sayesinde, mevsimsel değişimlerden doğan enerji kaybı büyük oranda düşecektir.
- C) Dünya nüfusunun artışı ve bilinçsiz enerji kullanımı, tarımdan turizme kadar birçok alanda bireyleri zor durumda bırakmaktadır.
- D) Küresel değişim ve gelişmeler, var olan sınırlı enerji kaynaklarının tükenmesine karşı yeni tedbirlerin alınmasını zorunlu kılmaktadır.
- E) İnsanların yoğun kullanım alanlarından olan süpermarketler ve alışveriş merkezleri, enerji kullanımının gereğinden fazla olduğunun birer göstergesidir.

12. Geçenlerde bir şair arkadaşımın şiirlerini incelediğimde son kitaplarının önceliklere oranla daha fazla hüzün, kaygı ve korku duyguları taşıdığını fark ettim. Şairi, yazarı bu toplumdaki koparabilir miyiz? Aynı karamsarlığın benim şiirlerimde de olduğunu söyleyebilirim. Sabahlara umutsuzlukla çıkıyorsak bunu dilde değiştirebilir miyiz? Çevremizde insanlar zor durumdaysa bunlar yazdıklarımıza er geç yansiyacaktır.

Bu parçada asıl anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Toplumda oluşan kötü duyguların dönemin yapıtlarına olumlu yansiyacağı
- B) Toplumun sanatçılardan her zaman daha umut dolu yapıtlar vermesini isteyeceği
- C) Sanatçıların toplumu ilgilendiren konulardan kendilerini soyutlayamayacağı
- D) Toplumdan dışlanan sanatçıların verimli yapıtlar ortaya koyamayacağı
- E) Her sanatçının mutlaka toplumu yönlendirmek isteyeceği

13. Sanat hayatına şiirle başlayan Orhan Kemal, asıl edebî kişiliğini hikâye ve roman türünde yazdığı eserlerle ortaya koydu. Türk edebiyatında toplumcu gerçekçiliğin başlıca temsilcilerinden oldu. İlk ürünlerinin çerçevesini kendi yaşamından kesitlerle oluşturdu. Sonraları eserlerinde daha çok, kendisinin de yaşadığı ve yakından tanıdığı Çukurova'yı anlattı. Çukurova'daki pamuk tarlalarında ve fabrikalarda çalışan işçilerin, ırgatların yaşamındaki zorlukları, geçim sıkıntılarını, köyden kente göçün neden olduğu uyum sorunlarını, çatışmaları gerçekçi bir bakış açısıyla yansıttı. Sonraki dönemlerde ise İstanbul'un kenar mahallelerinde yaşayan yoksul insanların, işçilerin yaşamını konu edindi. Yalın bir dille yazdığı eserlerinde, kişileri kendi ağız özellikleriyle konuşturdu.

Bu parçada Orhan Kemal'le ilgili aşağıdakilerin hangisine değinilmemiştir?

- A) Farklı coğrafyalara ait gerçekleri eserlerine taşıdığına
- B) Eserlerinin bazılarında kendi yaşamından izlere rastlandığına
- C) Eserlerinde toplumsal sorunlar için çözüm önerileri sunduğuna
- D) Edebiyatın farklı türlerinde eserler kaleme aldığına
- E) Roman kahramanlarının yaşamlarını aktarırken realist davrandığına

14. Geçmişte musiki, hastaların iyileştirilmesinde ilaç yerine geçirdi. Özellikle akıl hastaları için musikiyle tedavi yöntemi uygulanırdı. Selçuklularda tıbbın ne derece ileri olduğunu Gevher Nesibe Sultan'ın Kayseri'deki şifahanesini gezdiğimde anlamıştım. Burada dışta bir çalgı heyetinin icra ettiği eserler, akustığı mükemmel olan yapıda hasta hücrelerine tıpkı stereo tertibatı gibi yayılmış. Hastalar, böylece musiki yoluyla sakinleşir; huzura kavuşurlarmış.

Bu parçada vurgulanan düşünce aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Musiki, eskiden tedavi amaçlı kullanılan önemli bir araçtır.
- B) Selçuklular, musikiye her şeyden fazla önem vermişlerdir.
- C) Şifahaneler, musiki eğitiminin verildiği yerler olarak kullanılmıştır.
- D) Hasta insanları müzikle iyileştirmek, günümüzde çok yaygındır.
- E) Her akıl hastası için ayrı bir müzik türü geliştirmek gerekmektedir.

15. Toplumdaki hemen her kesimden pek çok kişi gibi aydınlar da iletişimde sorunlar yaşamışlar, itilip kakılmışlardır. Cervantes'in Don Kişot'u iyi niyetlidir ama onun iyi niyetini kimse anlamaz; kurtardığı mahkûmlar, önce Don Kişot'u döverler. Bizdeki yarı aydın Hacivat'ın durumu da farklı değildir, o da sade vatandaş Karagöz ile sağlıklı iletişim kuramaz. Karagöz, ya yanlış anlar Hacivat'ı ya da onu döver. 1990'lı yıllarda çekilen *Camdan Kalp* adlı filmde iyi niyetli bir aydın, yardım etmek istediği temizlikçi kadının kocasından dayak yer. Çünkü hasta kadının evine gidip ona çorba pişirmeye kalkışır. Aydın, evinde de sokakta da yalnızdır; itilip kakılır.

Bu parçada yazar, ilk cümledeki savını inandırıcı kılmak için aşağıdakilerden hangisine başvurmuştur?

- A) Tanıklar göstermeye
- B) Örneklere ağırlık vermeye
- C) Farklı görüşleri öne çıkarmaya
- D) Betimleyici bir yol izlemeye
- E) Alıntılardan yararlanmaya

16. Dedemle birlikte geçirdiğimiz 22 yılda onun bana neler öğrettiğini, neden hâlâ ona delicesine hayran olduğumu ve neden "Şimdi dedem olsa bunu isterdi." dediğimi merak ediyorsunuz, değil mi? Kulak verin o hâlde! Bir dedenin, torunuyla mükemmel ilişkisi şu beş öğütte saklı:

- Hayatını sakın erteleme. Bugünkü 18 yaşındaki hâlin birden 75 olacak ve sen asla fark edemeyeceksin. Bugünü sakın erteleme.
- Anıların biriksin farklı yerlerde. Vakit buldukça dünyanın görülmemiş yerlerini gör, yüzülmemiş koylarında yüz.
- İşleyen demir pas tutmaz diye boşuna dememişler. En iyisi için, en doğrusu için, bilmek için, başarmak için sürekli üretmelisin.
- Sonuç istediğin gibi olmasa da vardır elbet bir nedeni. Neden olmadığını ve tahammül etmenin sana kattıklarını bir bir hesapla. Olması için doğru zamanı bekle.
- Kim ne derse desin, ne kadar zarar verirse versin sen yine de iyi ol. Sen iyi olursan herkese iyilik yapabilirsin.

Bu parçada bir dedenin, torunuyla mükemmel ilişkisinin sırrını açıklayan öğütleri arasında aşağıdakilerin hangisi yoktur?

- A) Cömert olmak
- B) Sabırlı olmak
- C) Çalışkan olmak
- D) Seyahat etmek
- E) Zamanın değerini bilmek

17 ve 18. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

(I) Sözlü iletişimler, “dil” ve “dil ötesi” olmak üzere iki alt sınıfa ayrılmaktadır. (II) Günlük yaşantılarında insanların karşılıklı konuşmaları ve sosyal medyada mesajlaşmaları “dille iletişim” kabul edilebilir. (III) Dille iletişimde kişiler, ürettikleri bilgileri ve sözleri birbirlerine ileterek anlamlandırırılar. (IV) Dil ötesi iletişim ise sözün değil sözün aracı olan sesin niteliği ile ilgilidir. (V) Kısacası dille iletişimde kişilerin “ne söyledikleri”, dil ötesi iletişimde ise “nasıl söyledikleri” önemlidir. (VI) Yapılan araştırmalar, insanların günlük yaşamda birbirlerinin ne söylediklerinden çok, nasıl söylediklerine dikkat ettiklerini göstermektedir.

17. Bu parçadaki numaralanmış yerlerden hangisine “Konuşurken hangi kelimelerin vurgulandığı, sesin hızı, duraklamalar ve benzeri özellikler bu türden sayılır.” cümlesinin getirilmesi en uygundur?

- A) I   B) II   C) III   D) IV   E) V

18. Aşağıdakilerden hangisi, bu parçanın son cümlesinde dile getirilen araştırmanın sonucunu desteklemez?

- A) Ürettiği projeyi sunan yarışmacının jüriyi etkileyebilmek için sesini alçaltıp yükseltmesi
B) Geline öğüt veren kaynananın, kaşlarını indirerek ve bazı kelimelerin üzerine basa basa konuşması
C) Annesinden harçlık isteyen liseli kızın, “anne” sözcüğünün son harfini nazikçe ve uzatarak söylemesi
D) İngilizce bilmeyen bir esnafın, dükkânına giren turiste “yes” sözcüğünden başka bir şey diyememesi
E) Haber sunucusunun, şehit haberini verirken sesini titreterek ve cansız bir şekilde konuşması

19 ve 20. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

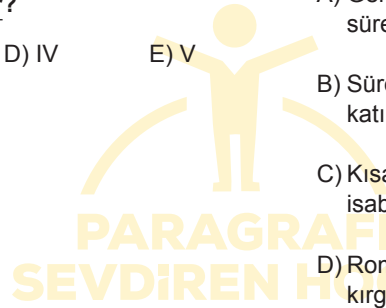
Bazı eleştirmenleri anlamakta zorlanıyorum. Bir konu hakkında öne sürdükleri görüşü bir başka zaman söyledikleri sözle yalanlıyorlar. Kendileriyle çeliştiklerini söylediğinizde de hemen kırılıyorlar. Örneğin “Sürelî yayımlar, bence edebiyatta çok önemli bir yere ve işleve sahip. Yazar, orada kendisini sürekli bir boy aynası karşısında bulur. Kitaplaşma yolunda ve öncesinde süreli dergiler, bir sınav alanı sayılır genç yazarlar için. Ben daima dergilerde sürekli yazmayı kitaplaşmaya yeğ tuttum. Zaten şiir, öykü ve deneme türü ürünler; süreli yayımlara daha uygun düşmekte. Kısa ve sınırlı oylumlu çalışmalar az yer kaplıyor. Ama örneğin bir roman öyle değil. Uzun öykü de öyle değil! Bunların da dergilerde yayımlanmasını beklemek yanlıştır.” biçiminde düşüncelerini dile getiren bir eleştirmenin “-----” demesi bu durumu örneklemez mi?

19. Bu parçada boş bırakılan yere düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilebilir?

- A) Genç yazarın kendini bütünüyle değerlendirmesi için süreli yayımlar önemli bir araçtır
B) Sürelî yayımların gereksiz olduğunu söyleyenlere katılmıyorum
C) Kısa çalışmaların süreli dergilerde yer alması daha isabetli bir durumdur
D) Romanlarımı yayımlamayan süreli yayımlara kırgınlığımı hep belirttim
E) Kitaplaştıracığı çalışmalarını öncelikle dergilerde yayımlayan genç yazar için bu, önemli bir merdivendir

20. Bu parçadaki altı çizili sözle eleştirmenlerle ilgili olarak anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Düşüncelerinde tutarsız olmaları
B) Kırılgan bir yapıya sahip olmaları
C) Yetkin olduklarını duyurmaya çalışmaları
D) Sürekli aynı konudan söz etmeleri
E) Kanıtlanması olanaksız düşünceleri savunmaları

KONU DENEMELERİ

- Bu testte "Sözcük Türleri" ile ilgili 20 soru yer almaktadır.
- Bu testi, tek oturumda, 22 dakika süre tutarak çözünüz.

SÖZCÜK TÜRLERİ

1. Doğup büyüdüğü kente yalnızca aşk ile değil tutkuyla, kiskançlıkla, öfkeyle, şefkatle, sevdıyla, bellekle, yaşanmış her saniyesinin her ışık hüzmесinin üstüne titreyen bir sevgiyle, hiçbir ayrıntıyı göz ardı etmeyen bir dikkatle bakıyordu.

Bu parçada numaralanmış sözcüklerin türü aşağıdakilerin hangisinde sırasıyla doğru olarak verilmiştir?

I	II	III	IV
A) Bağlaç	Sıfat	İsim	Sıfat
B) Zarf	Sıfat	İsim	Zamir
C) Edat	Fiil	Zarf	Sıfat
D) Edat	Sıfat	İsim	Sıfat
E) Bağlaç	Fiil	Sıfat	Zamir

2. Eskiden ihtiyarların çay içtiği, gazete okuduğu, kadınların yün ördüğü, çocukların oynadığı sağlıklı çay bahçeleri kaybolup gitti. Lokantaların ise neredeyse hepsi boş, hepsi pahalı, hepsi bir örnek. Garsonlar; tabakları, çatalları, çiçekleriyle tepeden tırnağa hazır masaların çevresinde dörder beşer bekliyorlar.

Bu parçadaki altı çizili sözcüklerin türleri aşağıdakilerin hangisinde sırasıyla doğru olarak verilmiştir?

- A) Sıfat - zamir - sıfat - zarf
B) İsim - sıfat - sıfat - sıfat
C) Zamir - isim - zamir - sıfat
D) İsim - zamir - sıfat - zarf
E) İsim - sıfat - sıfat - zarf

PARAGRAFI
SEVDİREN HOCA

3. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde “bu” sözcüğü, sözcük türü bakımından ötekilerden farklıdır?

- A) Tanzimat’la birlikte düzyazıya eğilen edebiyatımızın bu tutkusu, şiirin gölgede kalmasına yol açmış.
- B) Bu yazılarımdan herkes yararlanabilir ama ben, o zaman talihimden başka neyimle övünebilirim?
- C) Bu öyle soluk soluğa yaşamaktan başka bir şey değildi benim için.
- D) Herkes, onun da bu habere sevineceğini sanıyormuş ama sonuç tam tersi olmuş.
- E) Bu plansız işleriniz yüzünden bir gün bizim de başımız belaya girecek.

5. (I) İletişim; duygu, düşünce ve bilgilerin alışverişi olduğu için toplumsal bir süreci de ifade etmektedir. (II) İnsanların toplum içinde bir arada yaşamaları iletişim hâlinde olmalarını gerektirir. (III) İnsanlar arasındaki tutum ve davranışlarımız, çevremizle kurduğumuz iletişimi etkiler. (IV) Doğru ve etkili bir iletişim birbirimizi anlamaktan geçer. (V) Bu da toplum içinde pek çok sorunun kolaylıkla çözülmesine yardım eder.

Bu parçada numaralanmış cümlelerle ilgili olarak aşağıda verilenlerden hangisi yanlıştır?

- A) I. cümlede hem edat hem bağlaç vardır.
- B) II. cümlede dönüşlülük zamiri vardır.
- C) III. cümlede birden fazla sıfat kullanılmıştır.
- D) IV. cümlede belirsizlik zamiri vardır.
- E) V. cümlede azlık-çokluk zarfı kullanılmıştır.

4. Kerkenes Dağı surlarının dolguyla oluşturulmuş bedenleri plaka şeklinde taşlarla kaplanarak savunma duvarları yapılmış. Bunlar, o günün şartları içerisinde güçlü bir savunma düşüncesinin göstergesidir.

Bu parçayla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) İşaret zamiri kullanılmıştır.
- B) Belgisiz sığata yer verilmiştir.
- C) Edat ve bağlaç kullanılmıştır.
- D) Zincirleme isim tamlaması vardır.
- E) Arasına sıfat girmiş isim tamlaması vardır.

6. Aşağıdakilerin hangisinde edatın işleviyle karşısındaki örnek uyuşmamaktadır?

İşlev	Örnek
A) Kendisinden önce gelen isimle sözcük grubu oluşturur.	Sosyal medyanın gerekliliği kişiye göre değişir.
B) Yalın hâl, yönelme hâli veya ayrılma hâlindeki isimlerden sonra gelir	Sabah saatlerinde hiç dinlenmeden sahile kadar yürüyordu.
C) Oluşturduğu sözcük grubu, ek eylem olarak cümlede yüklem olarak kullanılabilir.	Bir iyiliğe aracı olan, onu bizzat yapan gibidir.
D) Kendinden önceki sözcükle öbekleşerek zarf görevi kazanır.	Sorulan zor sorulara bile rahatlıkla cevap veriyordu.
E) Kendinden önceki sözcükle öbekleşerek sıfat görevi kazanır.	Şiddetli yağmura rağmen dışarıda kardeşini beklemeye kararlıydı.

7. (I) İnsanlar, çevrede doğal olarak bulunan ya da yapay yollarla üretilmiş çeşitli kaynaklardan gelen radyasyona maruz kalır. (II) Radyasyon, büyük oranda doğal kaynaklardan, özellikle de radondan gelir. (III) Uzaydan gelen kozmik radyasyonların yanı sıra gıda maddelerindeki ve sudaki radyoaktivite, ayrıca yerden gelen radyasyon; diğer doğal kaynaklar arasında yer alır. (IV) Radyasyon; tıpta teşhis amaçlı röntgen ışınları ve kanser tedavisi için radyoterapi gibi farklı şekillerde kullanılır. (V) Bunlar, maruz kalınan yapay radyasyonun başlıca kaynağıdır.

Bu parçada numaralanmış cümlelerle ilgili olarak aşağıda verilenlerden hangisi yanlıştır?

- A) I. cümlede zarf, fiilimsiyi durum bakımından belirtmiştir.
- B) II. cümlede birden fazla zarf vardır.
- C) III. cümlede adlaşmış sığata yer verilmiştir.
- D) IV. cümlede hem edat hem bağlaç kullanılmıştır.
- E) V. cümlede birden fazla niteleme sıfatı vardır.

9. Bir yazılım şirketinin katkılarıyla geliştirilen Shibuya Mirai isimli sohbet botu, Japonya'nın Shibuya Bölgesi'nden vatandaşlık aldı. Mesajlaşma uygulamasında kullanılan sohbet botu, 7 yaşındaki bir erkek çocuğu gibi bilinçlendirildi. Yapay zekâlı çocuk Shibuya Mirai, şirketin yapay zekâyı geliştiren ekibiyle beraber bir basın toplantısında "vatandaş" ilan edildi.

Bu parçada aşağıdakilerden hangisi yoktur?

- A) Sıra sayı sıfatı
- B) Ek hâlindeki edat
- C) Niteleme sıfatı
- D) Durum zarfı
- E) Belgisiz sıfat

8. 2050 yılında şehirlerde yaşayan insan sayısının ^I 6,4 milyara ulaşacağı tahmin ediliyor. Bu tahmin, aynı ^{II} zamanda mevcut şehir nüfuslarının iki katına çıkacağı ve dünya nüfusunun %70'inin şehirlerde yaşayacağı anlamına geliyor. Hâl böyle olunca şehir içi ulaşım, kaçınılmaz olarak bugünkünden çok ^{III} daha büyük bir sorun hâline gelecektir. Ancak mevcut ^{IV} şehir içi yolcu taşıma sistemlerinin kapasitelerinin ihtiyacı karşılacaktır ^V ölçüde genişletilmesi de mümkün değildir.

Bu parçada numaralanmış sözcüklerden hangisinin türü ötekilerden farklıdır?

- A) I   B) II   C) III   D) IV   E) V

10. Niteleme sıfatları, isimleri nitelemediklerinde ya da isim çekim eki aldıklarında adlaşır.

Buna göre aşağıdaki cümlelerin hangisinde adlaşmış sıfat vardır?

- A) Korkunun ne demek olduğunu bilenler, korktuklarından emin olmak için kendilerine korunaklı ortamlar oluştururlar.
- B) Ziyarettime gelen iş arkadaşlarım; yüzleri tatlı, dilleri huzur veren, dost insanlardı.
- C) İnsan, yalnızlığın sıkıntılarını gençlik zamanında değil de ihtiyarlık zamanında daha çok anlar.
- D) Gülüşlerinde yaşamın parıltısı olan bir bebek, bir bakıma güneşe benzer; insanın ruhunu huzurla ısıtır.
- E) Serin rüzgârlara bağırını açmış bir çobanın hayalleri, serin yaylalar gibi de genişdir.

11. Sohbetin burasında dostum konuyu değiştirdi, birden irkildim. Geçenlerde yazmışım ancak sanırım okumamış. Yaşar Kemal hakkında ne düşündüğümü sordu. Ben de hemen yineledim düşüncelerimden bazılarını.

Bu parçada numaralanmış sözcüklerden hangisi zamir değildir?

- A) I   B) II   C) III   D) IV   E) V

13. (I) Bilmem hatırlar mısınız; Küçük Prens, gezegenler arasında yolculuk ederken beşinci gezegende bir fenerciye rastlar. (II) Zavallı adam, elindeki meşaleyle yüksek bir direğin tepesindeki feneri yakıp yakıp söndürmektedir. (III) Hayretle seyrettikten sonra bağırarak "Günaydın!" der adama. (IV) Selamı alan adamın konuşmaya bile vakti yoktur. (V) Niçin böyle bir dakikalık aralarla feneri yakıp yakıp söndürdüğünü sorar ona.

Bu parçada numaralanmış cümlelerle ilgili olarak aşağıda verilenlerden hangisi yanlıştır?

- A) I. cümlede belgisiz sıfat vardır.
B) II. cümlede işaret sıfatı kullanılmıştır.
C) III. cümlede niteleme sıfatı kullanılmıştır.
D) IV. cümlede bağlaca yer verilmiştir.
E) V. cümlede ikileme, zarf görevindedir.

12. Mevsiminde satın alınmayan besinler sağlığa olduğu kadar ev bütçesine de zarar verir. Doğal koşullar altında gelişimini tamamlamayan besinler, özel işlemlerin maliyet yüksekliğinden de payını alır.

Bu parçada numaralanmış sözcüklerden hangisi bir sözcük tarafından nitelenmemiştir?

- A) II   B) I   C) III   D) V   E) IV

14. O, yazdığı her kitabı geleceğe gönderilmiş bir mektup olarak görmüş; ölümsüzlüğü, geçmiş ile gelecek arasındaki kopmaz bağlar olmalarından ötürü edebiyatta aramıştır. Yazarlığının ilk yıllarında düşünceleri geleceğe dönük olmuştur.

Bu parçada numaralanmış sözcüklerden hangilerinin türü aynıdır?

- A) I ve II   B) II ve III   C) II ve IV
D) III ve IV   E) IV ve V

15. Umberto Eco, *Anlatı Ormanlarında Altı Gezinti*'de kurmaca anlatı ile orman arasında bir eğretileme kuruyor. Borges'in bir metnine dayanarak edebî anlatıları bir tür "yolları çatallanan bahçe" olarak görebileceğimizi söylüyor.

Bu parçada numaralanmış sözcüklerle ilgili olarak aşağıda verilenlerden hangisi yanlıştır?

- A) I'inci, bağlaç olarak kullanılmıştır.
B) II'nci, sayı sıfatı olarak kullanılmıştır.
C) III'üncü, niteleme sıfatı olarak kullanılmıştır.
D) IV'üncü, çoğul isim olarak kullanılmıştır.
E) V'inci, zarf olarak kullanılmıştır.

17. Aşağıdakilerin hangisinde altı çizili sözcükler tür bakımından aynıdır?

- A) Ölümünden sonra kitaplarının çoğu bir kütüphaneye bağışlanmıştı.
Oğuz Atay gibi çoğu sanatçının kıymeti, öldükten sonra anlaşılıyor.
- B) Bana göre akşam, güneşin mavi sulara kondurduğu son veda öpücüğüdür.
Sahildeki çay bahçesinde çay içmek için akşam arkadaşlarıyla bir araya geldi.
- C) Kimse tam anlamıyla nasıl bir yaşamın eşliğinde olduğunun ayırında değil.
Bir sevgiye, sonsuzca bir aşka nasıl tutunur insan?
- D) Bu çocukların umutlarını yalnız bilinçli olan bireyler gerçekleştirebilir.
Uzun soluklu şiirleri yalnız Yahya Kemal gibi bir şair yazabilir.
- E) Güzel düşüncelerle başlanan işler, en azından sahibini mutlu eder.
Başlangıcı zor olan kimi işlerin sonu güzel olur.

16. Batılılaşmanın en sistemli ve en yoğun bir şekilde yaşanmaya başlandığı Tanzimat Dönemi'nde Namık Kemal'in şiirleri, yerlilik düşüncesine ait kavramların işleniş biçimlerinin tespit edilmesi bakımından dikkate değer görülmüştür.

Bu parçayla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Üstünlük zarfı kullanılmıştır.
B) Birden fazla çoğul isim vardır.
C) Zamir kullanılmıştır.
D) Soyut isim kullanılmıştır.
E) Belirtme sıfatı vardır.

18. Bütün diğer yazınsal türlerde olduğu gibi öykünün de genel geçer kuralları yok. Ancak tüm iyi öykülerin mutlaka belli başlı özellikleri var. Bunların başında dil gelir. İyi öykülerin en önemli özelliği dil başarılarıdır. İyi öykülerde dil, sadece duygu ve düşüncelerin dışı vurulduğu bir araç değil, aynı zamanda biçimsel yapı oluşturmak, güzellik yaratmak için de kullanılan bir malzemedir.

Bu parçada

- I. Çoğul isim,
II. Soyut isim,
III. Tekil isim,
IV. Topluluk ismi,
V. Özel isim

sözcük türlerinden hangilerinin örneği yoktur?

- A) I ve III
B) II ve IV
C) III ve IV
D) II ve V
E) IV ve V

19. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde altı çizili söz, eylemin nasıl gerçekleştiğini bildirmektedir?

- A) Sevdiği insanları hiçbir zaman yalnızlığa terk etmemiştir.
- B) Yaşamda sahip olunan güzellikler, dostlarla paylaşınca bir anlam kazanır.
- C) İlk defa geldiği şehrin tarihî mekânlarını akşama kadar gezmişti.
- D) Güvendiği kişilere danışarak herhangi bir işe başlayanlar, çok az yanılır.
- E) Her gün antrenman yaptığı için maçta hızlı koşabiliyordu.

20. I. Her yazar, kendi yazı serüvenini, yazarken ve yaşarken gerçekleştirir. (Dönüşlülük zamiri)
- II. Kimileri, başarı merdivenlerinin kolay çıktığını sanmanın yanılısındadır. (Soru zamiri)
- III. Onun veciz sözleri, yoldaki uyarı levhaları gibidir. (Kişi zamiri)
- IV. Y yapmak istediklerini erteleme, bir gün biri hayallerini çalabilir. (Belgisiz zamir)
- V. Bursa yeşilin başkentidir, buranın güzelliklerini keşfetmek için geç kalmamak gerekir. (İşaret zamiri)

Numaralanmış cümlelerin hangisinde zamirin türü yanlış verilmiştir?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

KONU DENEMELERİ

- Bu testte "Tamlamalar" ile ilgili 20 soru yer almaktadır.
- Bu testi, tek oturumda, 22 dakika süre tutarak çözünüz.

TAMLAMALAR

1. Kimileri için modern psikolojinin kurucusu sayılan I
Freud, yirminci yüzyıla damgasını vurmuş linik
düşünürlerdendir. Bugün psikoterapi alanındaki birçok II
yeniliği, ayrıca insan zihnini anlama tekniklerini III
kendisine borçluyuz. Günümüzde psikanaliz alanında IV
yapılan birçok çalışmanın temelini Freud'un eserlerinde V
görmek mümkündür.

Bu parçada numaralanmış tamlamalardan hangisi, türü bakımından diğerlerinden farklıdır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

2. Serdivan kırları, göz alabildiğine güneşin altına serilip I
gidiyordu. Bu sabah en güzel yaz günlerinden kalma II
derin ve temiz maviliği ciğerlerime çektim. Her şey göze III
hoş görünüyor, her şey derin bir yaşama sevinci ve IV
tatlılığı ile dolup taşıyordu. V

Bu parçada numaralanmış tamlamalardan hangisi, türü bakımından diğerlerinden farklıdır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

3. Akşama doğru vapur iskelesine gittim. Daha 18.00
vapuruna vakit vardı. İki çocuk, iskelenin
parmaklıklarında cambazlık yapıyor; az ötede yaşlı
babaları, titreye titreye kayık içinde balık avlıyordu.

Bu parçada numaralanmış tamlamalardan hangisi, türü bakımından diğerlerinden farklıdır?

- A) I   B) II   C) III   D) IV   E) V

4. Yalnız senin gezdiğin bahçede açmaz çiçek,
Bizim diyarımız da binbir baharı saklar!
Kolumuzdan tutarak sen istersen bizi çek,
İncinir düz caddede dağda gezen ayaklar.

Bu dizelerde numaralanmış tamlamalardan hangisi, türü bakımından diğerlerinden farklıdır?

- A) I   B) II   C) III   D) IV   E) V

5. (I) Türkiye'ye geldiğimden bu yana ülkenin güzelliği, peyzajının zenginliği dikkatimi çekmiştir. (II) Farklı coğrafi alanlarda rastladığım olağanüstü bitki çeşitliliği beni fevkalade etkilemişti. (III) Anladım ki burada her yeni gün, olağanüstü bir güzelliği keşfetmek mümkün. (IV) Ancak ne yazık ki bu güzel varlıklar, her geçen gün yok oluyor. (V) Artan konut ihtiyacı, bilinçsiz yerleşim, endüstriyel projeler, yeni turizm alanları; bu tabiat güzelliklerini olumsuz etkilemektedir.

Bu parçada numaralanmış cümlelerle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) V. cümlede isim ve sıfat tamlamalarına yer verilmiştir.
B) II. cümlede bir sıfat, belirtisiz isim tamlamasını nitelemiştir.
C) IV. cümlede isim tamlamasına yer verilmiştir.
D) III. cümlede hem niteleme hem belirtme sıfatı alan isimler bulunmaktadır.
E) I. cümlede birden fazla isim tamlaması vardır.

6. Kahvehaneye gelip günlük gazeteleri karıştırma zevkim vardı. Bir taraftan gazetedeki haberlere dalıp vakit geçiriyor, öte yandan kahvehanede konuşulanları dinliyordum. Burada geçim derdinden başka konuşulacak bir şey de yoktu zaten.

Bu parçada numaralanmış tamlamalardan hangisi, türü bakımından diğerlerinden farklıdır?

- A) I   B) II   C) III   D) IV   E) V

7. (I) Senyör Kesada'nın korkulacak derecede kuru ve kaburgaları çıkmış bir ihtiyar atı vardı. (II) Kahramanımızın gözünde bugüne kadar ondan daha güzel bir hayvan İspanya topraklarını çiğnemiş değildi. (III) Pegase'in atından daha çevik, Bayard'ın atından daha kuvvetli, İskender'in kısırağı Bucephale'den daha zarif görünüyordu. (IV) Senyör Kesada ona Rossinante diye çok güzel bir isim bulmuştu çünkü her haysiyet sahibi atın bir ismi olmak gerekirdi. (V) İsmi o kadar beğenmişti ki bir gün sabahtan akşama kadar onu binlerce defa tekrar etmişti.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinde sıfat tamlaması yoktur?

- A) I   B) II   C) III   D) IV   E) V

8. (I) Güney Amerika'da iri cüsseli bir insanın rahatlıkla geçebileceği tüneller bulunuyor. (II) Bu tünellerin nasıl oluştuğuyla ilgili gizem, bilim dünyasını uzun zamandır meşgul ediyor. (III) Atılan bilimsel adımlar, tünellerin jeolojik sebeplere bağlı olarak oluşmadığını ortaya koydu. (IV) Tüneller doğal bir şekilde oluşmadiysa bu devasa tünelleri kim, nasıl, neden ve ne zaman yaptı sorularının hepsi yanıtlarını ararken tünellerin tavanında ve yan duvarlarında pençe izleri bulundu. (V) Pençe izlerinin varlığı, bilim insanlarını ve meraklıları hayrete düşürdü.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinde sıfat tamlaması yoktur?

- A) I   B) II   C) III   D) IV   E) V